

VUOSIKERTOMUS

2015

KULUTTAJALIITTO-KONSUMENTFÖRBUNDET RY

Vaikuttavaa toimintaa kuluttajan parhaaksi!

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

SISÄLLYSLUETTELO

Kuluttajaliiton toimintavuosi 2015 _____	1
Kuluttajan oikeudet _____	2
Kuluttajan talous _____	7
Elintarvikkeet ja ravitsemus _____	9
Kestävä ja eettinen kuluttaminen _____	11
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut _____	13
Jäsentoiminta _____	14
Viestintä ja vuoropuhelu _____	17
Eurooppalainen, kansainvälinen ja pohjoismainen yhteistyö _____	19
Henkilöstö ja hallinto _____	21
Liiton talous _____	23
Liitteet _____	25

KULUTTAJALIITON TOIMINTAVUOSI 2015

Viestinnän kehittämisen vuosi

Vuoden 2015 kuluttajatoiminta oli taloudellisesti hyvin resursoitu. Eduskunnan päätöksellä liiton valtionavustus oli yhteensä 873 000 euroa eli 200 000 euroa maan hallituksen esitystä enemmän. Liiton viestintää päästiin kehittämään käynnistämällä nettisivu-uudistus, uusimalla liiton visuaalinen ilme ja logo sekä solmimalla strateginen viestintäyhteistyösopimus viestintätoimisto Milttonin kanssa. Näillä luotiin vakaata pohjaa liiton uudistamiseksi liiton täytettyä toimintavuoden aikana 25 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi järjestettiin juhlavastanotto ja julkaistiin liiton mennyttä toimintaa esittelevä kirjanen.

Paikallisyhdistyskentässä kuljettiin maakunnallistamisen tiellä. Muissa maakunnissa kuluttajatoiminta on saatu vakiintumaan Kainuuta, Etelä-Karjalaa ja Etelä-Pohjanmaata lukuun ottamatta, joissa ei toimivaa kuluttajayhdistystä ole. Liitto sai toimintavuoden aikana yhden uuden tukijäsenen, kun Monikkoperheet ry liittyi liiton tukijäseneksi. Maakunnallisten kuluttajayhdistysten roolia ja identiteettiä koulutusjärjestöinä vahvistettiin järjestämällä paikallisia luentotilaisuuksia Kuluttaja-akatemian toiminnan alla.

Vuosi oli myös hallinnollinen uudistusten vuosi. Monia sisäisiä hallinnollisia prosesseja uudistettiin ja kehitettiin. Liiton hallinnon siirtyminen digiaikaan ja sitä kautta suurempaan tehokkuuteen kulki suurin harppauksin eteenpäin.

Mediahuomiota saivat paljon liiton tekemät hintavertailut, jotka päätettiin ottaa liiton toiminnan strategiseen keskiöön. Myös monet asiantuntijoiden haastattelut sekä liiton kannanotot herättivät median huomiota.

Toimintavuoden aikana saavutettiin liiton keskeinen ja jo hyvin pitkään ylläpidetty edunvalvonnallinen tavoite, kun eduskunta kumosi liikeaikalain. Tämä vapautti mm. päivittäistavarakaupat säätelemään itse omaa aukioloaan.

Juha Beurling, pääsihteeri

KULUTTAJAN OIKEUDET

Toimialueen tavoitteena on taata kuluttajille kattava oikeusturva ja tehokkaasti toimiva oikeussuojajärjestelmä. Kuluttajien on voitava luottaa kuluttajansuojan johdonmukaisuuteen, toimivuuteen, maksuttomuuteen ja tasa-arvoon kotimaassa ja Euroopan sisämarkkinoilla. Kuluttajaliitto toimii sen puolesta, ettei omaa kuluttajansuojaamme heikennetä Euroopan yhteisön normeilla.

Kuluttajan oikeudet toiminta-alueella keskeistä toimintavuonna oli panostaminen koulutukseen, edunvalvontaan ja kuluttajien edun varmistaminen lainvalmistelussa. Myös lainsäädännön vaikutuksia kuluttajien oikeusasemaan seurattiin kuluttajapalautteen ja eri sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen avulla.

Auton korjaus olisi maksanut n.1000 euroa, Kuluttajaliiton vastauksen jälkeen n.100 euroa*

Toimintavuonna jatkettiin koulutusyhteistyötä Palvelualojen ammattiliito PAM ry:n kanssa. Kuluttajaliitto koulutti PAMin jäsenistöä kuluttajansuojaan liittyvissä kysymyksissä PAMin paikallisyhdistysten järjestämissä koulutustilaisuuksissa. Koulutustilaisuuksia oli yhdeksän.

Kuluttajille suunnattua koulutusta on toimintavuonna järjestetty osana Kuluttaja-akatemian toimintaa. Pääpaino on ollut asunto-osaakeyhtiölainsäädännössä sekä vuokra-asumisessa. Näistä aiheista on yhdessä alueellisten ja paikallisten kuluttajayhdistysten kanssa järjestetty eri puolella Suomea maksuttomia koulutustilaisuuksia, jotka olivat avoimia jäsenistön lisäksi kaikille kiinnostuneille. Muita teemoja ovat olleet kuluttajansuojan perusteet ja verkkokauppa.

Lainsäädäntötyöhön on vaikutettu muun muassa oikeusministeriön kuluttajariitojen vaihtoehtoista riidanratkaisua sekä asunto-omaisuuteen liittyviä kuluttajaluottoja käsittelevissä työryhmissä. Tämän lisäksi lainsäädännön vaikutuksia on seurattu muun muassa eri toimielimissä kuten Kuluttajaturvallisuusasiain neuvottelukunnassa sekä Vakuutuslautakunnassa, joissa liitolla on edustus. Liitto myös antaa neuvontaa kuluttaja- ja asumisasioissa, joiden kautta se saa arvo-

KULUTTAJAN OIKEUDET

Liitto on antanut lausuntoja muun muassa kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta, kauppojen aukiolon vapauttamisesta sekä digitaalisen sisällön ja tavaroiden sähköisen kaupan sopimussäännöistä. Julkisuudessa on vaadittu kuluttajariitojen ratkaisemisen nopeutta ja tehostamista, kannatettu kauppojen aukiolon vapauttamista sekä vaadittu kohtuullisten joukkoliikennepalveluiden turvaamista koko Suomessa. Liiton sivuilla kuluttajien oikeuksia koskevia osioita on pidetty ajantasaisina ja vastattu ajankohtaisiin kuluttajakysymyksiin.

Tietoyhteiskunta

Liiton tavoitteena on, että tietoyhteiskunnan palveluita kehitetään kansalaisten tarpeista lähtien. Palveluiden saatavuus, niiden käytön oppiminen, käyttäjäystävällisyys ja käyttövarmuus tulee turvata mahdollisimman monelle. Kansalaisille tulee taata turvallinen ja edullinen pääsy tietoverkkoon kaikkialta maasta. Yhteiskuntaa kehitettäessä on otettava huomioon eri käyttäjien erilainen etenemistahti. Samalla, kun nopeille omaksujille on turvattava mahdollisuus käyttää uusia palveluja, on huolehdittava myös niistä jotka eivät ota uusia palveluja käyttöön.

Tietoyhteiskunnan kehittämisessä on oltu mukana maanpäällisen television seuraavaa teknologiasiirtymää käsittelevässä liikenne- ja viestintäministeriön työryhmässä. Liitto on lausunut muun muassa tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta sekä yhteisrakentamis- ja yhteyskäyttölaista.

82 % kyselyyn vastanneista tahoista, jotka ovat pyytäneet Kuluttajaliittoa kuultavaksi, kokevat Kuluttajaliiton luotettavaksi asiantuntijatahoksi.*

KULUTTAJAN OIKEUDET

Asuminen

Asuminen on yksi ihmisen keskeisimmistä perustarpeista. Asumiseen kuluu myös suuri osa ihmisten tuloista. Liitto valvoo kuluttajien etu- ja asumiseen liittyvissä kysymyksissä. Liiton tavoitteena on, että

asukkaat ovat kiinnostuneita ja tietoisia omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja, että ristiriitojen ja ongelmien syntyä eri osapuolten välillä voidaan ehkäistä ennalta. Liitto tarjoaa asiantuntevaa ja maksutonta neuvontaa asumiseen liittyvissä asioissa.

Asunto-osakeyhtiön lasku remontista mitätöitiin. Säästin käräjäoikeuden ja 900 euroa.*

Asumisasioiden neuvonta jatkui Raha-automaattiyhdistyksen tukemana. Puhelinneuvontaa annettiin neljänä päivänä viikossa aamupäivisin ja lisäksi yhtenä iltana viikossa. Neuvonnassa vastattiin 1 891 puheluun: kysymyksistä 40 % käsitteli asunto-osakeyhtiöitä ja 55 % asuinhuoneiston vuokrasuhteita (60 % vuokralaisia ja 40 % vuokranantajia). Asumisoikeus- ja osaomistusasumista sekä vuokranvälitystä käsitteli 5 % kysymyksistä. Keväällä luovuttiin sähköpostineuvonnasta ja siirryttiin antamaan sen sijaan verkossa tapahtuvaa chat-neuvontaa. Chat-neuvonnassa vastattiin 415 kysymykseen, joista 65 % koski vuokra-asumista ja 35 % asunto-osakeyhtiöitä.

Erityisenä kohderyhmänä asumisasioiden neuvonnassa olivat edelleen maahanmuuttajat. Maahanmuuttajille järjestettiin kertomusvuonna yhteistyökumppaneiden kanssa useita koulutus- ja neuvontatilaisuuksia pääkaupunkiseudulla. Huoneenvuokralainsäädäntöä koskevia luentoja pidettiin myös englanninkielellä. Osallistujia näissä tilaisuuksissa oli noin kolmestakymmenestä eri kansallisuudesta.

Liitto on järjestänyt yhteistyössä paikallisten kuluttajayhdistysten ja muiden yhteistyökumppanien kanssa asunto-osakeyhtiölakia koskevia tilaisuuksia eri puolilla Suomea. Tilaisuudet olivat edelleen suosittuja. Lisäksi monella paikkakunnalla pidettiin paikallisyhdistysten jäsenille henkilökohtaisia neuvontatilaisuuksia eli asumisneuvontaklinikoita.

KULUTTAJAN TALOUS

Toimialueen tavoitteena on, että kuluttajien ostovoima riittää ruokaan, asumiseen, terveyspalveluihin, koulutukseen, liikenteeseen ja muihin välttämättömiin menoihin. Ostovoiman keskeiset tekijät ovat tulot, verot ja hinnat, säästöt ja mahdollisuus lainan saantiin kohtuullisin ehdoin. Kuluttajille yhteinen ostovoimatekijä on välttämättömyyshyödykkeiden hinnat, joiden kohtuullisuus ja vakaus on turvattava. Myös julkiset palvelut vaikuttavat ostovoimaan ja niiden tarjonnalla tasoitetaan muutoin epätasaista toimeentuloa. Hintapolitiikan tärkeimmät välineet ovat taloudellinen kilpailu ja kulutukseen kohdistuvat verot ja maksut.

Kuluttajan taloudessa on seurattu kuluttajahintojen, ostovoiman, korkotason ja kotitalouksien lainanoton kehitystä. Kuluttajan taloustiimille on laadittu raportteja, joiden pohjalta on vastattu myös kuluttajien ja toimittajien kysymyksiin ja niitä on käytetty valmisteltaessa ja perusteltaessa liiton lausuntoja, puheenvuoroja ja kannanottoja hinnoista, kulutusveroista, kaupasta, julkisista palveluista ja kilpailun toimivuudesta.

Kuluttajan talous -tiimiin kuuluu liiton jäsenyhdistysten, yhteisöjäsenten, kuluttaja- ja kilpailuviranomaisten edustajia ja asiantuntijoita. Tiimi kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kokousten esitelmissä ja keskusteluissa aiheina olivat verotus elintapojen ohjauskeinona, kulutuksen verot, valtion taloudellinen tilanne, kilpailu- ja kuluttaja-asiat, hintavertailut ja ajankohtaiset tiedot kuluttajien taloudesta.

Vuoden aikana jatkettiin hintavertailujen toteuttamista eri aiheista. Kesällä julkaistiin suurta mediahuomiota herättänyt elintarvikkeiden hintavertailu ”Kuluttajan kauppakassi”, elokuussa yksityisten hammaslääkäripalvelujen hintavertailu ja marraskuussa verkkoruokakauppojen hinta- ja palveluvertailu. Aineisto kuntosaliketjujen hintojen vertailuun kerättiin vuoden lopulla ja selvitys julkaistiin tammikuussa 2016.

KULUTTAJAN TALOUS

Talousaiheisia luento- ja keskustelutilaisuuksia järjestettiin ympäri maata pitkin toimintavuotta. Aiheina olivat mm. järkevä taloudenhallinta, talouden sopeuttaminen ja kotitalouden kulutusmenojen rakenne. Liitto kokeili uutta teknologiaa viestiessään talousasioista yläkoululaisille suunnatussa webinaarissa ja osallistui opettajankoulutuslaitoksella järjestettyyn Rahapaja-tilaisuuteen aiheella ”Ostoksilla verkossa – vältä velkaa ja tiedosta riskit”.

Lausunnoissa liitto on ottanut kantaa taksiliikenteen hintoihin sekä autoverotukseen. Tiedotteissa on vastustettu ruoan arvonlisäveron nostamista, kannatettu vähittäiskaupan kilpailun lisäämistä ja tuotu esiin huoli kuluttajien ostovoiman säilymisestä.

Talousaiheet olivat esillä myös valtakunnallisissa Abi-fakta, Ammatti-fakta ja Oma-aika -informaatiokalentereissa. Kalenterien levikki on yhteensä 75 000 ja niitä jaetaan vuosittain lukioden, ammattikoulujen ja yläkoulujen opiskelijoille maksutta. Kalenterit julkaisee Kustannus Oy Maamerkki.

Liitto oli edustettuna Taloudenhallinnan neuvottelukunnassa.

ELINTARVIKKEET JA RAVITSEMUS

Ravitsemuksella on suuri merkitys ihmisten terveydelle. Toimi-alueen tavoitteena on parantaa kuluttajien mahdollisuuksia ja kykyä tehdä tietoisia elintarvikevalintoja. Tavoitteena on myös, että kuluttajat voivat luottaa elintarvikkeiden turvallisuuteen.

Ravitsemussuosituksien tutuksi eli Syö hyvää -hanke (2013-2016)

Syö hyvää -hanke jatkui hankesuunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana järjestettiin kaksi asiantuntijaseminaaria ja tuotettiin kolme uutta videota (Ateriarytmi, Lautasmalli ja Rasva), lukuisia artikkeleita, Kasvispeli sekä muuta materiaalia syohyvaa.fi -sivuille. Hankkeen sosiaalisen median kanavat (Facebook, Twitter, Instagram, Youtube) toimivat aktiivisesti jakaen hankkeen tuotoksia. Vuoden aikana osallistuttiin neljälle isoille messuille sekä lukuisiin pienempiin tapahtumiin. Syksyllä 2015 osallistuttiin kumppanina Makumestari kiertueelle, jolla tavoitettiin satoja lapsiperheitä ympäri Suomen. Hankkeen isot kumppanit eli Maa- ja kotitalousnaiset, Martat, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Ruokatieto toteuttivat omia alahankkeitaan, joiden kohderyhminä olivat lapsiperheet, nuoret ja työikäiset. Muut hankekumppanit toimivat viestintäkumppaneina välittäen hankkeen tuotoksia omille kohderyhmilleen.

Hävikkiweek

Kuluttajaliitto toteutti maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella kolmannen valtakunnallisen Hävikkiweekin (7.–13.9.2015). Tavoitteena oli jälleen koota laaja kumppaniverkosto viestimään aiheesta omilla keinoillaan ja omissa kanavissaan Hävikkiweekin aikana. Tänä vuonna kiinnostus Hävikkiweekiin lisääntyi entisestään, sillä viikolle saatiin kaiken kaikkiaan noin 124 yhteistyökumppania eri aloilta suurista elintarvike- ja kaupan alan yrityksistä kansalaisjärjestöihin ja paikallisiin ruohonjuuritason toimijoihin.

ELINTARVIKKEET JA RAVITSEMUS

Lisäksi Hävikkiweekistä ja ruokahävikistä kirjoitti ainakin 53 bloggaajaa. Hävikkiweekin sosiaalisen median kanavat olivat aktiivisia. Instagramissa järjestettiin tähdenvinkki-aiheinen kuvakilpailu. Viikolle teetettiin myös päiväysmerkintöjä käsittelevä video, jota jaettiin ahkerasti tiedotusvälineissä. Hävikkiweekko oli esillä suurimmissa valtakunnallisissa printtimedioissa, laajasti sähköisessä mediassa sekä tv:ssä ja radiossa.

Motiva järjesti Hävikkiweekilla neljä Saa syödä! -tapahtumaa, joihin Hävikkiweekko osallistui lähinnä viestinnällisesti. Tapahtumat järjestettiin Helsingissä, Tampereella, Turussa ja Kuopiossa. Tapahtumissa valmistettiin kaupan ylijäämäkasviksista keittoa, joka jaettiin maksutta paikalle tulleille.

Muu toiminta

Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin sekä pohjoismaisella tasolla, että Euroopan kuluttajajärjestössä BEUCissa.

Liitto osallistui ruokaketjun vastuullisuuden, jäljitettävyyden ja avoimuuden kehittämiseen toimimalla lukuisten neuvottelukuntien, työryhmien ja hankkeiden jäsenenä. Näistä esimerkkinä ovat Elintarvikeneuvottelukunta, Elintarvikeketjun neuvottelukunta ja Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta.

Koulutusta kuluttajille on osana Kuluttaja-akatemian toimintaa annettu mm. elintarvikemarkkinoinnista ja ruoan ympäristövaikutuksista.

Kansainvälisen kuluttajan oikeuksien päivän (15.3.) teema oli elintarvikemarkkinointi. Asiaan liittyen Helsingissä järjestettiin elintarvikemarkkinointia käsittelevä seminaari ja seitsemällä paikkakunnalla eri puolilla Suomea järjestettiin asiaan liittyviä tilaisuuksia.

KESTÄVÄ JA EETTINEN KULUTTAMINEN

Kuluttajien valinnoilla on merkittävä vaikutus niin ympäristön tilaan kuin ihmisten ja eläinten hyvinvointiin. Toimialueen tavoitteena on, että kuluttajat voivat yksilöinä ja yhteisöinä käyttää omaa markkinavoimaansa kestävän ja eettisen kuluttamisen edistämiseksi. Tavoitteena on myös, että kuluttajat tuntevat oman vastuunsa ympäristömuutoksen hillinnässä. Kertomusvuonna ympäristö ja eettiset valinnat -sektorille ei ollut mahdollista palkata kokoaikaista toimihenkilöä. Kuluttajaparlamentin pääsihteerin hoiti osana omia työtehtäviään myös eettisen kuluttamisen asiantuntijan tehtäviä.

Sektorilla toimi edellisen vuoden tapaan eettisen ja kestävän kuluttamisen asiantuntijatiimi, jossa on mukana lähes kaikki valtakunnallisesti merkittävät ympäristöjärjestöt sekä yritys vastuukysymysten parissa toimivat järjestöt. Tiimi kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Tiimin järjestöjen kesken muotoiltiin kestävän ja eettisen kuluttamisen näkökulmasta yhteiset hallitusohjelmatavoitteet, jotka toimitettiin kaikille puolueille.

Kuluttajaliitto järjesti Helsinkiin Keski-Suomen Energiatoimiston kanssa kansallisen energiansäästöviikolla tilaisuuden, jossa keskusteltiin älykkään sähköverkon ja mittauksen kuluttajille tuomista mahdollisuuksista. Tilaisuudessa kuultiin muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön, Energiateollisuuden, Motivan sekä energiayhtiöiden asiantuntijoita. Tilaisuus oli osa EU:n rahoittamaa SmartConsumer-hanketta, joka pyrkii edistämään älykkääseen energianmittaukseen perustuvien energiatehokkuuspalveluiden käyttöä.

Kuluttajaliitto on antanut verkkosivujensa eettisen kuluttamisen osion kautta konkreettisia vinkkejä siitä, mitä kuluttaja esimerkiksi kaupassa käydessään tai veneillessään voi tehdä toimiakseen eettisemmin. Liiton eettisen kuluttamisen sähköpostineuvontaan ovat kuluttajat voineet olla yhteydessä ja tiedustella lisätietoja eettisen kuluttamisen tueksi. Kysyjille on tarjottu luotettaviksi lähteiksi katsottujen tahojen tarjoamaa tietoa.

KESTÄVÄ JA EETTINEN KULUTTAMINEN

Liitto on ollut eduskunnan kuultavana maankäyttö- ja rakennuslain muuttamista koskevaa hallituksen esitystä käsiteltäessä. Julkisuudessa on yhdessä muiden järjestöjen kanssa otettu kantaa tekstiilien kierrätykseen.

Liitto oli edustettuna useissa toimialueen työryhmissä ja vastaavissa toimielimissä esimerkiksi Yritys- ja yhteiskuntavastuun neuvottelukunnassa, Ympäristömerkintälautakunnassa, ympäristöministeriön EU-asioiden ympäristöjaostossa, Biotekniikan neuvottelukunnassa sekä Suomen kestävän kehityksen toimikunnassa.

SOSIAALI– JA TERVEYSPALVELUT

Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat keskeisiä palveluja. Vaikka kyseessä ovatkin pääasiassa julkiset palvelut, niissä on monia kuluttajapalveluihin verrattavissa olevia piirteitä. Tämän vuoksi Kuluttajaliitto valvoo soveltuvien osin myös näiden palvelun käyttäjien etuja. Lisäksi käyttäjien itsensä ostamat sosiaali- ja terveyspalvelut ovat suoraan kuluttajapalveluja.

Sosiaali- ja terveysasioihin keskittynyt Sote-tiimi on kokoontunut viisi kertaa. Tiimissä valmisteltiin liiton kannanotto, jossa otettiin kantaa potilaan valinnanvapauten terveydenhuollossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapautta lisäävä uudistaminen on käynnistynyt Suomessa viime vuosina. Uudistamisessa yhtenä keskeisenä tavoitteena nähdään potilaan valinnanvapauden laajentaminen terveydenhuollossa. Kuluttajaliitto otti toimintavuonna osaa valinnanvapautta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun järjestämällä syyskuussa aihetta käsittelevän Potilaan näkökulma valinnanvapauten terveydenhuollossa – nykytilanteesta vuoden 2050 visioihin -seminaarin.

Liitto on myös ollut edustettuna muun muassa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus FIMEA:n asettamassa Lääkkeiden käyttäjien lääkeinformaation kehittämisen työryhmässä. Lausuntoja on annettu hallituksen esityksestä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä liikennevakuutuslain uudistamisesta.

JÄSENTOIMINTA

Liitto tukee kuluttajien vapaata kansalaistoimintaa. Paikallinen, alueellinen ja valtakunnallinen toiminta saavat sisältönsä edunvalvonnan ja neuvonnan aiheisiin liittyvästä asiantuntijuu-

desta. Tavoitteena on, että liitto palvelee omia jäseniään siten, että jäsenyydestä on todellista hyötyä. Kuluttajaliiton jäsenten pitää olla tietoisia jäsenyyden vaikutuksista entistä paremmin, jotta he sitoutuisivat nykyistä pitkäaikaisempaan jäsenyyteen.

86 % kyselyyn vastanneista kokee saaneensa konkreettista apua Kuluttajaliiton neuvonnasta*

Jäsentoiminnan keskeisenä tavoitteena oli paikallisyhdistysten toiminnan aktivointi ja järjeistämisen. Toimintavuoden aikana liitto selvitti edelleen kuluttajayhdistysten toiminnan tilaa. Aiemmin aloitettua siirtymistä paikallisista maakunnallisiin kuluttajayhdistyksiin jatkettiin. Tässä yhteydessä aktiivisesti toimivien maakunnallisten kuluttajayhdistysten toimintamahdollisuuksia vahvistettiin pyrkimällä saamaan maakunnan alueella olevien toimimattomien kuluttajayhdistysten jäsenet siirtymään maakunnallisen kuluttajayhdistyksen jäseneksi. Samalla toimimattomat yhdistykset purettiin.

70,4 % kyselyyn vastanneista on tyytyväisiä Kuluttajaliiton neuvontapalveluihin*

Jäsenetuna liitto tarjosi omille ja kuluttajayhdistysten jäsenille maksutonta lakimiesneuvontaa kuluttajakysymyksissä. Lisäksi he saivat vuoden aikana neljä Kuluttajan Nappo -uutiskirjettä ja mahdollisuuden tilata Kuluttajatietoisuuden edistämisyhdistys Kery:n julkaisemaa Kuluttaja-lehteä jäsenetuhintaan.

Kuluttajaliitto on tukenut aktiivisesti kuluttajien vapaata kansalaistoimintaa tarjoamalla liiton asiantuntijapalveluita yhdistysten käyttöön. Keväällä on jatkettu jo aiemmin aloitettuja asunto-osaakeyhtiölainsäädäntöä koskevia tilaisuuksia. Lisäksi tilaisuuksia on pidetty esimerkiksi potilaan oikeuksista, terveellisestä ravitsemuksesta ja verkkokaupasta. Tilaisuudet on järjestetty pääasiassa osana Kuluttaja-akatemian toimintaa. Kuluttaja-akatemian yhteydessä on järjestetty 19 luentotilaisuutta.

JÄSENTOIMINTA

Kansalaistoimintatiimi kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Kokouksissa on suunniteltu yhdistyksille tarjottavia palveluita sekä yhdistystoiminnan kehittämistä, esimerkiksi siirtymistä paikallisista maakunnallisiin kuluttajayhdistyksiin. Marraskuussa kuluttajaliiton aktiiveille järjestettiin seminaari, jossa kerrottiin liiton ajankohtaisista asioista.

Liiton henkilötukijäsenten määrä pysyi ennallaan. Jäsenpalvelu neuvontana ja koulutuksena jatkui suunnilleen edellisvuotisella tasolla.

Kuluttajaliiton paikallisjärjestöjen henkilöitä edustettuna liiton 25-vuotisjuhlissa.

JÄSENTOIMINTA

Muu kansalaistoiminta

Kansainvälisen kuluttajan oikeuksien päivän (15.3.) teema oli elintarvikemarkkinointi. Asiaan liittyen Helsingissä järjestettiin elintarvikemarkkinointia käsittelevä seminaari ja seitsemällä paikkakunnalla eri puolilla Suomea järjestettiin asiaan liittyviä tilaisuuksia.

Huhtikuussa liitto järjesti pääkaupunkiseudun kuluttajat ry:n kanssa kuuluuko kuluttajien ääni? Näkykö kansalaisten arki? -vaalipaneelin.

Kuluttajaparlamentti

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoimaa valtakunnallisesti merkittävien järjestöjen yhteistoimintaa. Kuluttajaparlamentti on vaikuttamisfoorumi, jonka kautta järjestöillä on mahdollisuus tehdä yhdessä edunvalvontatyötä. Toiminnan päämääränä on saada järjestöjen yhteisillä kannanotoilla kuluttajien ja järjestöjen ääni paremmin kuuluviin sekä vaikuttaa yhdessä vahvempana erilaisiin kuluttajapoliittisiin kysymyksiin.

Viralliseen kannanottojen muodostamiseen osallistui yhteensä 39 järjestöä sekä muutama toiminnallinen säätiö. Lisäksi toimintaa oli seuraamassa tarkkailijajäsenenä 30 valtakunnallista kansalaisjärjestöä.

Kuluttajaparlamentin täysistunto pidettiin marraskuussa. Siellä nostettiin esille pitkäaikaissairaiden ja vammaisten henkilöiden kohtaamia ongelmia sosiaali-, terveys- ja pankkipalveluissa sekä vaadittiin epäkohtien korjaamista. Lisäksi kuntien lapsiperheiden kotipalvelun järjestäminen joutui toistamiseen Kuluttajaparlamentin suurennuslasin alle.

VIESTINTÄ JA VUOROPUHELU

Liiton viestinnän tavoitteena on kuluttajien aseman parantaminen. Aktiivisen viestinnän avulla liitto kertoo tavoitteistaan, niiden perusteista ja liiton saavuttamista tuloksista. Viestinnän päävälineitä ovat liiton lehti, internetpalvelu ja tiedotteet.

Kuluttajaliiton jäsentiedotusta uudistettiin edelleen toimintavuoden aikana. Kuluttajan Nappo muuttui lehdestä uutiskirjeeksi. Sitä on lähetetty liiton jäsenille sähköissä muodossa ja niille jäsenille joiden sähköpostiosoite ei ole liiton tiedossa kotiin jaettavana jäsenkirjeenä. Ensimmäinen Nappo-uutiskirje lähetettiin kesäkuussa, kaikkiaan Nappo lähetettiin jäsenille neljä kertaa.

Liiton sidosryhmille tarkoitettu sähköinen uutiskirje lähetettiin vuoden aikana neljä kertaa. Liiton kotisivuilla oli noin 972 000 käyntikertaa.

Kuluttajaliiton viestinnän kehityshankkeen ja liiton kotisivujen uudistaminen eteni toimintavuoden aikana. Liiton hallitus hyväksyi syyskuussa liitolle viestintästrategian. Liiton uusittu visuaalinen ilme julkistettiin marraskuussa pidetyssä liiton 25-vuotisjuhlassa. Uudistuksen myötä järjestön logo vaihtui ja aiemmin käytetty oranssi tunnusväri vaihtui tummaksi mintuksi. Verkkosivu-uudistus on edennyt siihen vaiheeseen, että sivujen rakenne on määritelty ja aineistoa voidaan alkaa siirtää uusille sivuille.

Viestintää on palkattu hoitamaan oma työntekijä, joka aloitti työnsä huhtikuussa. Liiton viestinnän ohella hänen tehtäviinsä kuuluu eurooppalaiseen yhteistyöhön osallistuminen.

Kertomusvuonna liitto kommentoi ajankohtaisia uutisia myös Facebook-sivuillaan sekä Twitter-tilillään. Vuoden lopussa liiton Facebook-sivuilla oli 2 000 tykkääjää ja Twitter-tilillä yli 1 000 seuraajaa. Liitto avasi kertomusvuonna myös Instagram-tilin.

Liiton tiedotteet saivat keskimäärin 13 mediaosumaa tiedotetta kohden.

VIESTINTÄ JA VUOROPUHELU

Julkisuusseurannan mukaan Kuluttajaliiton kannanotoista, kampanjoista ja tapahtumista kerrottiin suomalaisessa lehdistössä, radiossa ja televisiossa 837 kertaa. Sanomalehtien osuus mediaosumista oli 84 %, aikakauslehtien 12 %, radion 2 % ja television 2 %. Lehdistöjulkisuuden yhteenlaskettu levikki oli noin 49 miljoonaa kappaletta. Verkkomediassa mediaosumia oli 845. Vuoden aikana liitto lähetti tiedotusvälineille 32 tiedotetta.

Vuoden Kuluttajateko -palkinto julkistettiin marraskuussa liiton 25-vuotisjuhlan yhteydessä. Palkinto myönnettiin diplomi-insinööri ja tietokirjailija Anja Nysténille.

EUROOPPALAINEN, KANSAINVÄLINEN JA POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Kuluttajansuojasäännökset vaihtelevat Euroopan unionin jäsenvaltiosta toiseen. Suomessa on vuosikymmenien työn tuloksena saavutettu hyvä kuluttajansuojan taso. Liitto toimii sen puolesta, ettei sitä madalleta.

Toimintavuonna Kuluttajaliitto osallistui eurooppalaiseen yhteistyöhön kuluttajan oikeutta, taloutta, kilpailukysymyksiä sekä elintarvikkeita ja ravitsemusta koskevissa asioissa. Keskeisimpiä yhteistyötahoja olivat Euroopan kuluttajaliittojen järjestö BEUC, kansainvälinen kuluttajajärjestö CI (Consumers International) sekä Euroopan komissio ja sen puitteissa toimiva kuluttajien neuvoa-antava ryhmä (European Consumer Consultative Group, ECCG).

Vuonna 2015 Euroopan kuluttajaliittojen järjestö BEUC piti kaksi yleiskokousta. Toukokuun 2015 kokouksessa keskityttiin erityisesti Euroopan unionin kuluttajapolitiikkaan. Syyskuun 2015 kokouksen teemana oli ruokapolitiikka. Lisäksi Kuluttajaliiton edustaja osallistui keväällä 2015 Euroopan komission vuotuisen European Consumer Summit - tapahtumaan, jossa linjattiin kuluttajapolitiikan tulevaisuuden suuntaviivoja.

Toimintavuonna Kuluttajaliiton edustajat pitivät aktiivisesti yhteyttä suomalaisiin Euroopan parlamentin jäseniin. Kuluttajaliiton edustajat ottivat myös aktiivisesti osaa keskusteluun, joka käsitteli Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välille suunniteltua vapaakauppa- ja investointisuojasopimusta. Euroopan komission edustajat vierailivat syksyllä liitossa.

Pohjoismaiseen yhteistyöhön Kuluttajaliitto osallistui muun muassa pitämällä yhteyttä pohjoismaisiin kuluttajajärjestöihin sekä osallistumalla pohjoismaiseen standardoimisyhteistyöhön. Kuluttajaliiton edustaja osallistui Suomen Standardisointiliiton (SFS) edustajana toukokuussa 2015 kansainväliseen standardisointikokoukseen.

Liitto vahvisti yhteistyötä Viron kuluttajayhdistysten kanssa järjestämällä kaksi tapaamista vuoden aikana.

HENKILÖSTÖ JA HALLINTO

Aktiivisen jäsenistön ohella Kuluttajaliiton merkittävin voimavara on ammattitaitoinen, motivoitunut ja yhteistyöhön sitoutunut henkilöstö. Liiton tehtävänä on varmistaa voimavarojen riittävyys. Tavoitteena on, että liitto olisi haluttu motivoituneiden asiantuntijoiden työ- ja vaikuttamispaikka.

Liiton hallitus kokoontui toimintavuonna neljä kertaa. Keskeisiä käsiteltäviä asioita liiton hallintoasioiden ja toiminnan tavoitteiden saavuttamisen arvioinnin lisäksi olivat kuluttajien edunvalvontaan liittyvät asiat.

Liiton sähköistä arkistointia ylläpidettiin ja kehitettiin toimintavuoden aikana. Lisäksi liiton jäseninä oleviin kuluttajajyhdistyksiä opastettiin arkistoinnissa.

Liiton 25-vuotista toimintaa juhlittiin marraskuussa pidetyssä kutsuvierastilaisuudessa. Tilaisuudessa julkistettiin myös liiton historiikki.

Kuluttajaliiton henkilöstöä

HENKILÖSTÖ JA HALLINTO

Liiton toimihenkilöille on toimintavuoden aikana tarjottu mahdollisuutta osallistua koulutukseen oman asiantuntemuksensa päivittämiseksi ja lisäämiseksi. Liiton pääsihteeri on myös seurannut toimihenkilöiden tavoitteiden toteutumista kahdenkeskisissä tavoitekeskusteluissa, näissä täsmennettiin asetettuja tavoitteita ja arvioitiin saavutettuja tuloksia sekä henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstön jaksamista kannustettiin kulttuuri- ja liikuntaseteleillä.

Vaikuttavuuden arviointi

Kuluttajaliitto arvioi toimintansa tuloksia ja vaikuttavuutta soveltaen Sosiaalisen tilinpidon (SoT) menetelmiä. Sosiaalinen tilinpito on menetelmä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tulosten mittaamiseksi, analysoimiseksi ja esittämiseksi. Käytännössä sosiaalinen tilinpito tarkoittaa yhdelle vuodelle asetettujen tavoitteiden säännöllistä seuranta ja mittaamista sekä tulosten raportointia. Sosiaalinen tilinpäätös on vuoden sosiaalisen kirjanpidon analyysi ja yhteenveto. Ulkopuolinen sosiaalinen tilintarkastaja arvioi mittaustavat ja tulosten oikeellisuuden. Vaikuttavuutta arvioidaan toteuttamalla muun muassa kyselyitä ja tarvittaessa myös haastatteluita sidosryhmille kuten järjestöille sekä poliittisille päättäjille.

Kaksivuotisen tilikauden (2015-2016) väliarvioinnin on tehnyt sosiaalinen tilintarkastaja Sami Wirkkula. Lopullinen sosiaalinen tilintarkastus toteutetaan vuoden 2017 alussa. Väliarvioinnin perusteella tähän mennessä kerätyn aineiston tulokset vastaavat yhdenmukaisesti tosittemateriaalia. Väliarvioinnin tuloksia on tuotu esille toimintakertomuksen sivuille nostetuissa puhekuplissa. Kuluttajaliiton toiminnan vaikuttavuuden arvioinnista ja sosiaalisesta tilinpidosta vastaa Jenni Vainioranta.

* Tähdellä merkityt kohdat puhekuplissa ovat nostoja Kuluttajaliiton tekemästä vaikuttavuuden arvioinnin tuloksista.

LIITON TALOUS

Liiton oman aktiivisen rahoitushankinnan lisäksi riittävä valtion-apu on toimintaedellytysten kulmakivi suomalaisen kuluttajaliikkeen elinvoimaisuuden säilyttämiseksi. Tavoitteena on, että liiton toiminta ja sen vaikuttavuus saadaan sellaisiksi, että julkiset ja yksityiset toimijat sekä liiton jäsenet haluavat sitä rahoittaa. Pitkäaikaisena pyrkimyksenä on nostaa oman rahoituksen osuutta liiton toimintamenoista.

Liiton tavoitteena on ollut valtionavun säilyttäminen nykyisellä tasolla niin että liitto voi keskittyä ydintehtäviinsä kuluttajien etujen ajajana. Liiton kuluttajatoimintaan kohdistetun harkinnanvaraisen valtionavun määrä kasvoi vuodelle 2015 200 000 euroa, ollen 873 000 euroa.

Muun julkisen rahoituksen hankinnassa on onnistuttu myös hyvin, yhteensä 735 280,64 eurolla. Suurin rahoittaja oli Raha-automaattiyhdistys 684 612,68 eurolla. Raha-automaattiyhdistyksen rahoitus kohdistui asumisasiamiehen toimintaan ja Syö hyvää -hankkeelle. Muita projektirahoittajia olivat mm. maa- ja metsätalous- ja ympäristöministeriö sekä Palkansaajasäätiö. Hankerahoitus on esitetty tarkemmin toimintakertomuksen liitetiedoissa.

Liitto jatkoi erityysosaamisensa myyntiä ja edellisenä vuonna aloitettua kuluttajansuojaa koskevaa koulutusta Palvelualojen Ammattiliitto PAMille jatkettiin.

Liiton toimintatuotot tilivuonna 2015 olivat 1 694 804,39 euroa ja toimintakulut 1 666 831,79 euroa. Toimintavuoden tulos oli ylijäämäinen 27 972,60 euroa. Liiton taseen loppusumma oli 365 683,70 euroa. Liiton tase ja tuloslaskelma tilivuodelta 2015 ovat kertomuksen liitteinä.

LIITON TALOUS

Toimintavuonna ostettiin lisää asiantuntemusta mm. liiton viestinnän, talouden ja kuluttajaparlamentin tarpeisiin. Jäsenmäärät pysyivät edellisen vuoden tasolla. Liitto tuki toimintavuonna kuluttajayhdistyksiä taloudellisesti tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä.

LIITTEET

Kuluttajaliiton hallitus _____

Kuluttajaliiton tilintarkastajat _____

Kuluttajaliiton henkilökunta _____

Kuluttajaliiton jäsenyhdistykset _____

Muut Kuluttajaliiton jäsenet _____

Kuluttajaliiton jäsenyydet _____

Tuloslaskelma _____

Tase _____

Kuluttajaliiton projektit _____

Kuluttajaliiton edustukset _____

Kuluttajaliiton antamat lausunnot _____

Kuluttajaliiton tiedotteet vuonna 2015 _____

KULUTTAJALIITON HALLITUS

Nimi	Tehtävä
Leena Simonen	puheenjohtaja
Heli Mäkipää	varapuheenjohtaja
Antero Alku	varapuheenjohtaja
Johannapiritta Huovinen	hallituksen jäsen
Mari Koistinen	hallituksen jäsen
Tony Kuntsi	hallituksen jäsen
Hannu Lemström	hallituksen jäsen
Kenneth Liukkonen	hallituksen jäsen
Outi Lohi	hallituksen jäsen
Marja-Liisa Pöntynen	hallituksen jäsen
Vesa Rantala	hallituksen jäsen
Marja-Liisa Tykkyläinen	hallituksen jäsen
Marjo Ylinen	hallituksen jäsen
Lea Jääskeläinen	hallituksen 1. yleisvarajäsen
Sirkka Mantere	hallituksen 2. yleisvarajäsen
Aino Vainionpää	hallituksen 3. yleisvarajäsen
Maiju Boenisch	hallituksen 4. yleisvarajäsen
Gun Winter	hallituksen 5. yleisvarajäsen
Timo Leskinen	hallituksen 6. yleisvarajäsen
Liisa Niekka	hallituksen 7. yleisvarajäsen
Muut osallistujat	
Juha Beurling	pääsihteeri, esittelijä
Tuula Sario	johtava lakimies
Mika Kesseli	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä, 1.3. alkaen
Reija Aalto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä, 28.2. asti

KULUTTAJALIITON TILINTARKASTAJAT

Kuluttajaliitto-Konsumentförbundet ry:n liittokokouksen valitsemana tilintarkastusyhteisönä tilikaudella 1.1.-31.12.2015 toimi Tilintarkastusrengas Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana Lotta Kauppila (HTM).

KULUTTAJALIITON HENKILÖKUNTA

Henkilöstö 31.12.2015

Nimi	Tehtävä
Beurling Juha	pääsihteeri
Cederberg Lotta	toimisto- ja taloussihteeri
Jakosuo Katri	viestintä- ja kv-asioiden koordinaattori
Kesseli Mika	hallintopäällikkö
Ketola Maria	hanketyöntekijä, Syö Hyvää
Kärjä Helmi	harjoittelija, kuluttajan talous
Marniemi Annikka	elintarvikeasiantuntija
Niemi Timo	lakimies
Pessi Paula	kuluttajan talouden asiantuntija
Salminen Ilkka	lakimies
Sario Tuula	Johtava lakimies
Vainioranta Jenni	Kuluttajaparlamentin pääsihteeri, eettisen kulutta-

KULUTTAJAYHDISTYKSET

Espoon Valppaat Kuluttajat Ry	Lohjan Seudun Kuluttajat Ry
Eteläkärjen Kuluttajat Ry Sydspetsens Konsumenter Rf	Länsi-Lapin Kuluttajat Ry
Etelä-Savon Ay-Kuluttajat Ry	Merenkurkun Kuluttajat - Kvarkens Konsumenter Ry
Finlandssvenska Konsumenter Rf	Mikkelin Seudun Kuluttajat Ry
Forssan Seudun Kuluttajayhdistys Ry	Naantali-Raisio Kuluttajayhdistys Ry
Helsingin Kuluttajat Ry	Napapiirin Kuluttajayhdistys Ry
Hyvinkään Kuluttaja Puntari Ry	Nokian Kuluttajayhdistys Ry
Hämeenlinnan Seudun Kuluttajayhdistys Ry	Nuorten Kuluttajayhdistys Nulkki Ry
Imatran Seudun Kuluttajakamari Ry	Oulun Kuluttajat Ry
Itä-Uudenmaan Kuluttajayhdistys - Östra-Nylands Konsumentförening Ry	Pirkanmaan Kuluttajat Ry
Kaakonkulman Kuluttajayhdistys Ry	Pohjois-Kymen Kuluttajayhdistys Ry
Keski-Suomen Kuluttajat Ry	Päijät-Hämeen Kuluttajat Ry
Keski-Uudenmaan Kuluttajat Ry	Pääkaupunkiseudun Kuluttajat Ry
K-M-V-Alueen Kuluttajat Ry	Raahen Kuluttajayhdistys Majakka Ry
Kolikonvartijat Ry - Myntväktarna Rf	Rauman Seudun Kuluttajayhdistys Ry
Korson Linkki Ry	Riihimäen Seudun Kuluttajat Ry
Kotkan Seudun Kuluttajayhdistys Ry	Salon Seudun Kuluttajat Ry
Kuluttajaluotain Ry	Satakunnan Kuluttajat Ry
Kuluttajat-Konsumenterna Ry	Savon Kuluttajat Ry
Kuluttajayhdistys Hyvä Arki	Sodankylän Kuluttajayhdistys Ry
Kuluttajayhdistys Kaasumittari Ry	Susirajan Tarkat Ry
Kuluttajayhdistys Kaktus Ry	Tuusulan Kuluttajat Ry
Kuluttajayhdistys Suomen Potilasasiamiehet Ry	Vakka-Suomen Kuluttajat Ry
Kulutusujuhla Ry	Varsinais-Suomen Kuluttajat Ry
Lahden Seudun Kuluttajat Ry	Vihdin Tarkkamarkka Ry
Lappeenrannan Seudun Kuluttajayhdistys Ry	Viisaat Kuluttajat Ry

MUUT KULUTTAJALIITON JÄSENET

Agronomiliitto ry

AKAVA ry

Ammattiliitto Pro

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Eläkkeensaajien keskusliitto EKL ry

Kotien Puolesta Keskusliitto Ry

Pieni- ja Isokenkäiset ry

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry

Suomen Liikenneliitto SuLi ry

Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Suomen Monikkoperheet ry

Suomen Potilasliitto ry

Suomen Rautatiematkustajat ry

Työtehoseura ry (TTS)

KULUTTAJALIITON JÄSENYYYDET

Palvelualojen Työnantajat PALTA ry

Aikakausmedia ry

Reilun Kaupan Edistämisyhdistys ry

Kulutustutkimusseura ry

Maailman Kuluttajajärjestö (CI)

Euroopan Kuluttajajärjestö (BEUC)

Kuluttajatietoisuuden edistämisyhdistys ry

Vastuullisen metsänhoidon yhdistys (FSC) ry

Finnwatch ry

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1.2015-31.12.2015	1.1.2014-31.12.2014
VARSINAINEN TOIMINTA		
KULUTTAJATOIMINTA		
TUOTOT		
Tuotot	49592,91	36325,58
HENKILÖSTÖKULUT		
Henkilöstökulut	-556875,23	-427168,01
POISTOT		
Poistot	-2595,11	-1014,55
KULUTTAJATOIMINNAN MUUT KULUT		
Kuluttajatoiminnan muut kulut	-358223,62	-282087,40
Kuluttajatoiminnan kulut yhteensä	-917693,96	-710269,96
Kuluttajatoiminta yhteensä	-868101,05	-673944,38
PROJEKTITOIMINTA		
TUOTOT		
Projektien tuotot	741868,64	695518,47
HENKILÖSTÖKULUT		
Projektien henkilöstökulut	-168305,08	-190825,28
PROJEKTITOIMINNAN MUUT KULUT		
Projektien muut kulut	-576604,66	-513521,97
Projektien kulut yhteensä	-744909,74	-704347,25
Projektitoiminta yhteensä	-3041,10	-8828,78
VAR. TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-871142,15	-682773,16
VARAINHANKINTA		
TUOTOT		
Varainhankinnan tuotot yhteensä	28755,78	23503,70
KULUT		
Varainhankinnan kulut yhteensä	-4226,22	-2872,88
VARAINHANKINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	24529,56	20630,82
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-846612,59	-662142,34
SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
TUOTOT		
Korkotuotot	3,06	173,15
Muut rahoitustuotot	1584,00	1560
Tuotot yhteensä	1587,06	1733,15
KULUT		
Korkokulut	-1,87	-19,41
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	1585,19	1713,74
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-845027,40	-660428,60
YLEISAVUSTUKSET		
Yleisavustukset yhteensä	873000,00	673000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	27972,60	12571,40

TASE

TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6055,41	2367,27
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6055,41	2367,27
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6055,41	2367,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	3373,83
Muut saamiset	0,00	2,16
Siirtosaamiset	60560,68	222775,46
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	60560,68	226151,45
Rahat ja pankkisaamiset	299067,61	131841,67
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	299067,61	131841,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	359628,29	357993,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	365683,70	360360,39
TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	156022,23	143450,83
Tilikauden yli-/alijäämä	27972,60	12571,40
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	183994,83	156022,23
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	13737,31	18102,76
Muut velat	18877,08	17381,53
Siirtovelat	149074,48	168853,87
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHT.	181688,87	204338,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	365683,70	360360,39

KULUTTAJALIITON TOTEUTUNEET PROJEKTIT

Merkittävimmät vuonna 2015 toteutetut hankkeet.

Syö Hyvää, RAY

	TP 2015	TA 2015	Poikkeama
Toimintatuotot, josta	620636,39	671700	-51063,61
Hankeavustus	614048,39	665700	-51651,61
Muut toimintatuotot	6588,00	6000	588,00
Toimintakulut, josta	-620636,39	-671700	51063,61
Henkilöstökulut	-92030,05	-109000	16969,95
Muut toimintakulut	-528606,34	-562700	34093,66
Projektitoiminta yhteensä	0,00	0	0,00

Asumisasiamieshanke, RAY ja YM

	TP 2015	TA 2015	Poikkeama
Toimintatuotot, josta	79564,29	84000	-4435,71
Hankeavustus	79564,29	84000	-4435,71
Muut toimintatuotot			
Toimintakulut, josta	-79564,29	-84000	4435,71
Henkilöstökulut	-53969,00	-62000	8031,00
Muut toimintakulut	-25595,29	-22000	-3595,29
Projektitoiminta yhteensä	0,00	0	0,00

Hävikkihiikko, MMM

	TP 2015	TA 2015	Poikkeama
Toimintatuotot, josta	29800	29800	0,00
Hankeavustus			0,00
Muut toimintatuotot	29800,00	29800	
Toimintakulut, josta	-30099,69	-29800	-299,69
Henkilöstökulut	-13993,49	-12360	-1633,49
Muut toimintakulut	-16106,20	-17440	1333,80
Projektitoiminta yhteensä	-299,69	0	-299,69

Lisäksi tilikauden aikana toteutettiin yksittäisiä pienempiä hankkeita, joiden vaikutus liiton talouteen oli alle 10 000 euroa.

KULUTTAJALIITON EDUSTUKSET (1/3)

Elin	Asettaja
ANEC General Assembly -kokous Design for All -työryhmä Environment	ANEC
Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot	Oikeusministeriö
BEUC (The European Consumers' Organisation): elintarvikeryhmä yleiskokous	BEUC
EKOenergia-verkosto neuvonantajaryhmä	Suomen luonnonsuojeluliitto
EU-asioiden komitea, laaja kokoonpano: elinkeinopolitiikkajaosto maatalous- ja elintarvikejaosto Sisämarkkinajaosto terveysjaosto ulkosuhdejaosto viestintäjaosto ympäristöjaosto	Työ- ja elinkeinoministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Työ- ja elinkeinoministeriö Sosiaali- ja terveysministeriö Ulkoministeriö Liikenne- ja viestintäministeriö Ympäristöministeriö
Euroopan komissio – Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto Eurooppalainen neuvoa-antava kuluttajaryhmä (ECCG)	Euroopan komissio
HMV-velvoitteet työryhmä	Viestintävirasto
ITU/ETSI-vastinryhmä	Viestintävirasto
Kansallinen potilasturvallisuusverkosto	Sosiaali- ja terveysministeriö
Kemikaalineuvottelukunta	Sosiaali- ja terveysministeriö
Kuluttaja-asiain neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Kuluttajapoliittisen ohjelman johtoryhmä	Työ- ja elinkeinoministeriö
Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riitojenratkaisu	Oikeusministeriö
Kuluttajaturvallisuusasiain neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Lääkkeiden käyttäjien lääkeinformaation kehittämisen työryhmä	Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus FIMEA
Maanpäällisen televisiotoiminnan seuraavaa teknologiasiirtymää val- misteleva työryhmä	Liikenne- ja viestintäministeriö
Maksullisten puhelinpalveluiden eettinen lautakunta MAPEL	Teleforum ry
Metrologian neuvottelukunta mittauslaitejaosto	Työ- ja elinkeinoministeriö
Panimoalan ennakkotarkastustoimikunta	Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry
Puolueettomuustoimikunta	AKL-Sertifiointi Oy
Reilun Kaupan Edistämisyhdistyksen hallitus	Reilun Kaupan Edistämisyhdistys
REILU -palvelumerkin merkkitoimikunta	Reilu Palvelu ry
Ruokapolitiikan neuvottelukunta elintarvikelainsäädännön ja valvonnan jaosto viestintä ravitseemus elintarviketieto paranne	Maa- ja metsätalousministeriö

KULUTTAJALIITON EDUSTUKSET (2/3)

Elin	Asettaja
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta	Maa- ja metsätalousministeriö
SFS/SR 210 Kuluttajat ja standardisointi	Suomen Standardisoimisliitto SFS rytois- taiseksi
SFS/SR 223 Palvelujen yleinen standardisointi	Suomen Standardisoimisliitto SFS rytois- taiseksi
Suomen kestävän kehityksen toimikunta	Ympäristöministeriö
Suomen Kiinteistöväliittäjien Liitto eettisen toiminnan valiokunta	Suomen Kiinteistöväliittäjien Liitto
Suomen ympäristömerkintälautakunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Sydänmerkkijärjestelmän asiantuntijaryhmä	Suomen Sydänliitto ry
Sähköturvallisuuden neuvottelukunta työjaosto	Työ- ja elinkeinoministeriö
Taloudenhallinnan neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Tietosuoja- ja tietosuojalautakunta	Oikeusministeriö
TK110 (Lelut ja lastenhoitotarvikkeet)	Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
TK113 (ympäristöasioiden hallintakomitea)	Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
TTS kotityöpalvelun ohjausryhmä	TTS
Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta	Maa- ja metsätalousministeriö
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Vaatimustenmukaisuuden arviointiasian neuvottelukunta	Valtioneuvosto
Vakuutusasioiden johtokunta	Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Valmismatkaliikelain vakuusjärjestelmää selvittävä työryhmä	Työ- ja elinkeinoministeriö
Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry:n hallitus	Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry (FSC)
Viestintäviraston kuluttajatyöryhmä	Viestintävirasto
Viestintäviraston neuvottelukunta	Viestintävirasto
Voimaa ruuasta –hanke, ohjausryhmä	Gerontologinen ravitsemus Gery ry
Yhteiskunnallisen yritys -merkkitoimikunta	Suomalaisen Työn Liitto
Yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunta	Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristövakuutusten neuvottelukunta	Ympäristövakuutuskeskus

KULUTTAJALIITON EDUSTUKSET (3/3)

Toimi- ja luottamushenkilöiden edustukset

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:n toimi- ja luottamushenkilöt ovat lisäksi olleet vuonna 2015 jäseninä tai varajäseninä seuraavissa elimissä

Elin	Asettaja
Arvopaperilautakunta	Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Iskulausettoimikunta	MARK Suomen Markkinointiliitto ry
Kuluttajariitalautakunta jaosto I (tekstiilit, vaatetus, ompelu ja pesula-ala) jaosto III (huonekalut, kodinkoneet ja kodin elektroniikka) jaosto IV b (moottoriajoneuvojen ja niiden varaosien kauppa) jaosto V (moottoriajoneuvojen huolto, korjaus ja vuokraus) jaosto VII (kampaamo- ja optikkopalvelut, korut, kellot, eläimet, lehdet, ym.) jaosto X (yleinen palvelujaosto) jaosto XI (kiinteistönvälitys ja asuntokauppa) I täysistunto, I-V ja VII jaostot II täysistunto, VI, IX ja X jaostot III täysistunto, VIII, XI-XIII jaostot	Oikeusministeriö
Vakuutuslautakunta: täysistunto I-jaosto III-jaosto	Kuluttajien vakuutustoimisto

KULUTTAJALIITON ANTAMAT LAUSUNNOT (1/4)

13.1.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 324/2014 vp eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

14.1.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 334/2014 vp eduskunnalle laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

30.1.2015

Viestintävirastolle

Yleispalvelun hinnoittelun kohtuullisuuden arviointia koskeva muistio (Dnro 1180/922/2014)

24.2.2015

Eduskunnan suurelle valiokunnalle

E 160/2014 vp komission työohjelmasta 2015; peruutettaviksi tai uudelleen tarkasteltaviksi ehdotetut säädösehdotukset

6.3.2015

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennevakuutuslaiksi (STM047:00/2008)

31.3.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen tarkoituksenmukaisen internet-yhteyden nopeudesta yleispalvelussa muuttamisesta (LVM/569/03/2015)

1.4.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta (LVM/2071/01/2014)

13.5.2015

Oikeusministeriölle

Kuluttajariitojen vaihtoehtoinen riidanratkaisu (OM 2/471/2011)

22.5.2015

Viestintävirastolle

Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta koskien yhteystietopalvelu yrityksen nimeämättä jättämisestä yleispalvelu yritykseksi (diaarinumero 184/921/2015)

KULUTTAJALIITON ANTAMAT LAUSUNNOT (2/4)

22.5.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Taksiliikenteen kuljetusmaksujen tarkistusesitys (LVM/881/03/2015)

11.8.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista (LVM/1114/03/2014)

28.8.2015

Valtiovarainministeriölle

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi autovero-lain sekä ajoneuvoverolain liitteen muuttamisesta (VM075:00/2015)

11.9.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Kommenttipyyntö; LVM:n vastausluonnos komission AV-direktiiviä koskevaan julkiseen kuulemiseen

11.9.2015

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä: kilpailuoikeudelliset vahingonkorvaukset (TEM/039:00/2014)

11.9.2015

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain kumoamisesta ja sopi-mattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta (TEM/1568/03.01.01/2015)

23.9.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

E 35/2015 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission julkinen kuuleminen digitaalisen sisällön ja tavaroiden sähköisen kaupan sopimussäännöistä

24.9.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

E 37/2015 vp Komission tiedonanto energian kulutta-jien aseman vahvistamisesta

27.9.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Kotimaisia mediamarkkinoita arvioivan työryhmän lausuntopyyntö (LVM/1336/05/2015)

KULUTTAJALIITON ANTAMAT LAUSUNNOT (3/4)

12.10.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

U 13/2015 vp komission ehdotus Euroopan parlamen-tin ja neuvoston asetukseksi energia-tehokkuusmerkinnästä

12.10.2015

Eduskunnan valtionvarain

valiokunnan verojaostolle

HE 33/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi autoverolain ja ajoneuvoverolain muuttamisesta

20.10.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 46/2015 vp hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajaturvallisuuslain sekä terveydenhuoltolain 21 §:n muuttamisesta

29.10.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö postitoimilupahakemuksista: Varsinais-Suomen Tietojakelu Oy, Lounais-Suomen Tietojakelu Oy, Kaleva Oy ja Kaakon Viestintä Oy (LVM/1923/07/2015)

29.10.2015 Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö postitoimilupahakemuksesta: Marva Media Oy (LVM/2024/07/2015)

30.10.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi postilain muuttamiseksi(LVM/1042/03/2015)

4.11.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 74/2015vp Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajariitojen vaihtoehtoista ratkaisemista koskevaksi lainsäädännöksi

6.11.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Lausuntopyyntö Viestintäviraston eräitä maksuja koskevasta asetuksesta (LVM/1971/03/2015)

13.11.2015

Oikeusministeriölle

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi maakaaren muuttamisesta (OM 23/41/2015)

KULUTTAJALIITON ANTAMAT LAUSUNNOT (4/4)

13.11.2015

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta
(LVM/1575/03/2015)

13.11.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 88/2015 vp laeiksi vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun

lain kumoamisesta ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta

13.11.2015

Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnalle

HE 88/2015 vp laeiksi vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun

lain kumoamisesta ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta

18.11.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 115/2015 vp laeiksi maksulaitoslain, maksupalvelulain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

8.12.2015

Eduskunnan talousvaliokunnalle

E 78/2015 vp komission tiedonanto: Sisämarkkinoiden päivitys - enemmän mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille

11.12.2015

Oikeusministeriölle

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yhdistyslain muuttamisesta (toimimattomien yhdistysten poistaminen yhdistysrekisteristä) (OM 18/41/2015)

KULUTTAJALIITON TIEDOTTEET VUONNA 2015

- 6.3.2015 AJ-tuotteiden markkinointi lainvastaista
- 13.3.2015 Elintarvikemarkkinointi kuluttajien oikeuksien päivän teemana
- 16.3.2015 Kuluttajaliitto kannattaa itsehoitolääkkeiden myyntiä päivittäistavarakaupoissa
- 31.3.2015 Päivittäistavarakaupan kilpailun lisääminen on kuluttajan etu
- 16.4.2015 Vaalipaneeli 16.4.2015 - KUULUUKO KULUTTAJIEN ÄÄNI? NÄKYYKÖ KANSA LAISTEN ARKI?
- 16.4.2015 Kuluttajaliiton ratkaisemista nopeutettava ja tehostettava
- 18.4.2015 Kuntien on mahdollistettava kotitalouksille jätelain etusijajärjestyksen mukainen tekstiilien uudelleenkäyttö ja kierrätys (Marttaliitto ry:n, Finlands svenska Marthaförbund rf:n, Kuluttajaliitto– Konsumentförbundet ry:n ja Luonto-Liitto ry:n yhteinen kannanotto)
- 24.4.2015 Ruoan arvonlisäveroa ei tule nostaa
- 27.4.2015 Hallituksen tuettava eettistä ja kestävästä kulutuksesta
- 29.4.2015 Syö hyvää -mobiilisovellus ruokavalintojen tukena
- 7.5.2015 Ministeri Toivakan tulee edistää TTIP-sopimuksen investointisuojausta luopumista
- 8.6.2015 Kuluttajaliiton kauppakassi edullisin Prismassa ja Lidlissä, kallein Valintatalossa
- 26.6.2015 Kuluttajaliiton kasvispeli opettaa tunnistamaan 120 kasvista
- 9.7.2015 Kuluttajaliiton tuotevertailusivustolla nyt 381 juuston tiedot
- 13.7.2015 Kuluttajaliitto mukana Porin SuomiAreenassa
- 4.8.2015 Hammaslääkäripalvelujen hinnoissa merkittäviä eroja
- 25.8.2015 Hävikkiä viikkoa vietetään jälleen syyskuussa
- 25.8.2015 Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen on kuluttajan etu
- 7.9.2015 Videosta vinkkejä ruokahävikin vähentämiseen
- 10.9.2015 Kuluttajaliitto vaatii: Kuluttajien ostovoiman heikentämistä kohtuullistettava
- 23.9.2015 Kohtuulliset joukkoliikennepalvelut turvattava koko Suomessa
- 25.9.2015 Kuluttajaliitto ja Apteekariliitto varoittavat valeapteeekeista
- 4.11.2015 Kunnat eivät noudata lakia kotipalvelupäätösten antamisessa
- 4.11.2015 Osassa kuntia sosiaalitoimen tilat liikuntarajoitteisten tavoittamattomissa
- 16.11.2015 Verkkoruokakaupoilla sujuva toimitus, mutta suuria hintaeroja – Kuluttajaliitto vertaili hintoja ja testasi kotiinkuljetuksen
- 18.11.2015 Kuluttajaliitto vaatii: Kuluttajille oikeus kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin lähikauppapalveluihin omistajan vaihtuessa
- 24.11.2015 Vuoden Kuluttajateko -palkinto Anja Nysténille
- 15.12.2015 Kuluttajaliitto erittäin tyytyväinen kauppojen aukiolon vapauttamiseen
- 18.12.2015 Joulumielellä ja maltilla jouluostoksille